

POSTANOWIENIE

18 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

na posiedzeniu niejawnym 18 czerwca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

z udziałem B. B.

o wpis,

na skutek skargi kasacyjnej B. B.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Gliwicach z 30 sierpnia 2023 r.,

III Ca 1125/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od B.B. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia uczestnikowi;

3. przyznaje adw. A.S. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Gliwicach 296 (dwieście dziewięćdziesiąt sześć) zł kosztów nieopłaconej pomocy prawnej w postępowaniu kasacyjnym.

(G.G.)

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 19 września 2022 roku., Sąd Rejonowy w Gliwicach utrzymał w mocy wpis hipoteki przymusowej do księgi wieczystej, wpisanej postanowieniem referendarza sądowego z 27 kwietnia 2022 r.

Postanowieniem zaskarżonym skargą kasacyjną Sąd Okręgowy w Gliwicach zmienił postanowienie Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że uchylił wpis i w jego miejsce wpisał hipotekę przymusową doprecyzowując, że wpis dotyczy lokalu mieszkalnego uczestniczki i związanego z nim udziału we własności nieruchomości (Sąd drugiej instancji uznał wpis referendarza za nieprecyzyjny), oraz w pozostałej części oddalił apelację uczestniczki.

Sąd drugiej instancji ustalił, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych złożył wniosek o wpis hipoteki przymusowej jako zabezpieczenie należności o nieopłacone składki na ubezpieczenie społeczne.

Sąd odwoławczy uznał, że dalszy tytuł wykonawczy, stwierdzający zadłużenie uczestniczki, stanowił dostateczną podstawę wpisu. Taki cel wydania dalszego tytułu wykonawczego spełnia przesłankę określoną w art. 26c § 1 pkt 3 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (u.p.e.a.).

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestniczka powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej polegającą na naruszeniu przez Sąd drugiej instancji:

1) prawa materialnego, tj. art. 109 ust. 1 u.k.w.h., przez dokonanie wpisu hipoteki przymusowej w oparciu o tytuł wykonawczy pozbawiony obligatoryjnych elementów wskazanych w art. 27 § 1 pkt 3 u.p.e.a.;

2) przepisów postępowania, tj. art. 626⁸ § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 27 § 1 pkt 3 u.p.e.a. przez przyjęcie, że sąd wieczystoksięgowy nie kontroluje wymogów ustawowych administracyjnego tytułu wykonawczego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżąca zarzuca, że administracyjny tytuł wykonawczy nie spełnia wymagań określonych w art. 27 § 1 pkt 3 u.p.e.a., ponieważ nie zawiera rozstrzygnięcia o odpowiedzialności dłużniczki. Tymczasem przepis ten nie zawiera wymogu, aby tytuł wykonawczy zawierał takie rozstrzygnięcie. Tytuł ten ma jednoznacznie oznaczać egzekwowaną wierzytelność w sposób określony w tym przepisie. Skarżąca nie wskazała żadnego elementów, spośród wymienionych w art. 27 § 1 pkt 3 u.p.e.a., którego nie zawiera dokument będący podstawą wpisu.

Do uznania zarzutu naruszenia przepisów postępowania za oczywiście uzasadniony konieczne jest wykazanie, że uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, czyli doprowadzić do odmiennego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.). Tymczasem nawet założenie, zgodnie z postulatem skarżącej, że kognicja sądu wieczystoksięgowego, określona w art. 626⁸ § 1 i 2 k.p.c., obejmuje badanie, czy administracyjny tytuł wykonawczy zawiera treść wymaganą art. 27 § 1 pkt 3 u.p.e.a., mogłaby doprowadzić do odmiennego rozstrzygnięcia tylko pod warunkiem, że tytuł ten rzeczywiście nie zawiera jakiegoś niezbędnego elementu.

Wobec niewykazania oczywistego niespełniania przez dokument będący podstawą wpisu wymagań art. 27 § 1 pkt 3 u.p.e.a., skarga kasacyjna nie może zostać uznana za oczywiście uzasadnioną w zakresie naruszenia przepisów postępowania o kognicji sądu wieczystoksięgowego.

Także oczywistość skargi w zakresie naruszenia prawa materialnego nie została wykazana. Na podstawie art. 109 ust. 1 u.k.w.h. podstawą wpisu hipoteki przymusowej jest tytuł wykonawczy. Zarzut skargi opiera się na tezie, że przedłożony przez wierzyciela dokument nie jest tytułem wykonawczym ze względu na brak treści wymaganej art. 27 § 1 pkt 3 u.p.e.a., co – jak wyżej wskazano – nie zostało wykazane.

Sąd Najwyższy nie stwierdził oczywistego naruszenia prawa i dlatego odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ k.p.c.).

Na podstawie art. 98 k.p.c. wnioskodawcy przysługuje od skarżącej zwrot kosztów sporządzenia odpowiedzi na skargę kasacyjną w wysokości stawki minimalnej określonej w stosowanym odpowiednio § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Min. Sprawiedl. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Za sporządzenie i wniesienie skargi kasacyjnej pełnomocnikowi skarżącej przysługują koszty nieopłaconej pomocy prawnej w wysokości określonej w § 4 ust. 1 i 3, § 8 pkt 6 oraz § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. Na podstawie art. 179 § 1 k.r.o. *per analogiam*

koszty te obciążają jednostkę organizacyjną Skarbu Państwa, która ustanowiła pełnomocnika z urzędu.

Dariusz Pawłyszcz

(G.G.)

[a.ł]